

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมไปเป็นอย่างมาก ซึ่งการที่ประเทศไทยมีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมเกิดการขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยการเติบโตของภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวพบว่ามีหลายกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน เช่น กระบวนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม การทำเหมืองแร่ การขนส่ง การเผาเศษพืชและเศษวัสดุการเกษตร การจับเก็บวัตถุดิบทรายภายหลังการใช้ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้หากขาดระบบการเฝ้าระวังที่ดี ย่อมก่อให้เกิดมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นมลพิษทางเสียง ทางน้ำ หรือทางอากาศ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหามลพิษที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ซึ่งยังเป็นสิ่งที่พบเห็นได้อยู่ เช่น กรณีการแพร่กระจายของโคบอลต์-60 ซึ่งส่งผลให้ผู้ได้รับผลกระทบถึงขั้นเสียชีวิต กรณีการทำกิจการแร่ตะกั่วบริเวณห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งส่งผลให้ผู้ได้รับผลกระทบมีอาการเจ็บป่วยอย่างรวดเร็ว เป็นต้น¹ การที่ผู้ได้รับผลกระทบจะเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น หากผู้ก่อให้เกิดความเสียหายไม่ยอมรับถึงการกระทำของตน หรือไม่ยอมรับชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นแล้ว วิธีการเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นก็คือ การนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาพิพากษาในชั้นศาล ซึ่งการฟ้องร้องคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายนั้น จะต้องทำการฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ เพื่อที่จะสามารถบังคับให้ผู้ก่อความเสียหายยอมรับชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นได้

แต่ด้วยกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน เมื่อมีความเสียหายเกิดขึ้นในคดีสิ่งแวดล้อม กฎหมายแม่บทที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมโดยตรงก็คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ซึ่งกฎหมายดังกล่าวก็มีได้มีบทบัญญัติในเรื่องอายุความไว้ใช้บังคับโดยเฉพาะในคดีสิ่งแวดล้อม จึงยังคงต้องอาศัยหลักกฎหมายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องอายุความมาใช้เป็นฐานในการบังคับกับคดีสิ่งแวดล้อมอยู่ ซึ่งหลักกฎหมาย

¹อดิศร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา, ปริญญารัตน์ เลียงเจริญ และ เวรดี จรุงรัตนางศ์, กลไกเยียวยาสุขภาพและสิ่งแวดล้อม, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท ที.เค. พรินติ้ง จำกัด, 2550), น.6.

อายุความที่นำมาใช้บังคับกับคดีสิ่งแวดล้อมก็คือ กฎหมายอายุความซึ่งบัญญัติไว้ในลักษณะละเมิด² เหตุผลเนื่องจากการกระทำความผิดทางแพ่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หากเป็นกรณีที่เข้าองค์ประกอบความผิดในลักษณะละเมิด ย่อมถือว่าเป็นการกระทำละเมิดอยู่ในตัว ดังนั้น กฎหมายอายุความที่นำมาใช้บังคับจึงเป็นกฎหมายอายุความตามมาตรา 448 ส่วนในบางกรณีที่ไม่เข้าองค์ประกอบความผิดในลักษณะละเมิด กรณีย่อมจะใช้อายุความทั่วไปมาบังคับ ซึ่งในกรณีที่เป็นการละเมิดในคดีสิ่งแวดล้อม การนำกฎหมายอายุความในลักษณะละเมิดมาใช้บังคับ ย่อมจะมีความไม่เหมาะสม เพราะหลักกฎหมายดังกล่าวใช้บังคับสำหรับในคดีละเมิดทั่ว ๆ ไปทุกชนิด โดยมีได้มีการแยกบังคับตามลักษณะของการก่อเหตุละเมิด หรือตามลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งลักษณะของการละเมิดในคดีสิ่งแวดล้อม ย่อมจะมีความแตกต่างจากลักษณะของคดีละเมิดทั่วไปอยู่หลายประการ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของฐานะความเท่าเทียมกันในการต่อสู้คดีของคู่กรณีพิพาทที่แตกต่างกันอยู่มาก เนื่องจากฐานะของผู้ก่อมลพิษในคดีสิ่งแวดล้อมมักจะเป็นผู้ประกอบการหรือเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ ที่มีฐานะทางการเงินและทางเศรษฐกิจ ซึ่งอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกว่าผู้ที่ถือเป็นเจ้าหนี้หรือผู้เสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านผู้มีฐานะยากไร้ โดยผู้ก่อมลพิษย่อมมีความสามารถที่จะจ้างทนายความฝีมือดีมาทำการต่อสู้คดีจำนวนกี่คนก็ได้ ต่างจากฝ่ายผู้เสียหายที่มักเป็นผู้ที่มีรายได้น้อย มีฐานะทางสังคมที่ด้อยกว่า จึงไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะทำการจ้างทนายความมาต่อสู้คดีแทนตน ฐานะของโจทก์และจำเลยในคดีสิ่งแวดล้อมจึงแตกต่างกันมาก

สำหรับในเรื่องอายุความทางแพ่งนั้น หากฝ่ายผู้เสียหายต้องการที่จะได้รับการชดเชยเยียวยาค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ผู้เสียหายก็ต้องนำคดีของตนมาฟ้องร้องต่อศาลภายในกำหนดอายุความด้วย เพราะหากผู้เสียหายนำคดีมาฟ้องเมื่อได้พ้นกำหนดอายุความไปแล้ว ถ้าผู้ก่อมลพิษได้ยกเหตุนี้ขาดอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ ศาลย่อมพิพากษายกฟ้องได้ทันทีโดยไม่ต้องพิจารณาในข้อเท็จจริงหรือประเด็นอื่นอีกต่อไป กำหนดอายุความจึงถือว่ามีผลสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นประเด็นที่ส่งผลต่อการแพ้ชนะกันในคดี ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว ทนายความส่วนใหญ่ก็มักจะยกเหตุที่หนีขาดอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในคดีแพ่งเสมอ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีสิ่งแวดล้อมที่ฝ่ายผู้ก่อมลพิษมักจะเป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมและมีฐานะทางเศรษฐกิจ ผู้ก่อมลพิษจึงย่อมจะสามารถจ้างทนายความที่มีฝีมือดีจำนวนกี่คนก็ได้เพื่อมาทำการต่อสู้คดีให้ ดังนั้น หากคดีที่

²พินิจ นิติวิทยาเทพ, “มาตรการเยียวยาความเสียหายต่อบุคคลในคดีสิ่งแวดล้อม”, (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549), น.19.

ผู้เสียหายนำมาฟ้องร้องได้ขาดอายุความไปแล้ว กรณีจึงเป็นไปไม่ได้ที่ฝ่ายผู้ก่อมลพิษจะไม่ยกเหตุเรื่องนี้ขาดอายุความขึ้นมาเป็นข้อต่อสู้ เพราะการกระทำต่าง ๆ ของผู้ก่อมลพิษเหล่านั้น ย่อมจะคำนึงถึงแต่ผลกำไรในกิจการของตน การที่จะยอมมาชำระค่าเสียหายให้ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าคดีได้ขาดอายุความไปแล้วจึงยอมเป็นไปไม่ได้ ฉะนั้น เมื่อคดีดังกล่าวได้ขาดอายุความไปแล้ว การที่ฝ่ายผู้เสียหายจะได้รับการชดใช้เยียวยาค่าเสียหายที่เกิดขึ้น จึงมีโอกาสเป็นไปได้อย่างยิ่ง

ดังนั้น เมื่อฐานะในการต่อสู้คดีของคู่กรณีพิพาทมีไม่เท่าเทียมกันในคดีสิ่งแวดล้อม ผู้เสียหายซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในมูลหนี้ละเมิดอันเกิดจากมลพิษมักมีฐานะที่ด้อยกว่าผู้ก่อมลพิษซึ่งเป็นผู้เสียหายอยู่มาก กรณีจึงต่างจากมูลหนี้ทางแพ่งทั่ว ๆ ไปที่ฝ่ายเจ้าหน้าที่ย่อมจะเป็นผู้อยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกว่าฝ่ายลูกหนี้ แต่ในคดีสิ่งแวดล้อมอำนาจต่อรองของฝ่ายเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้เสียหายกลับมีน้อยกว่าทางฝ่ายลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้ก่อมลพิษ การนำหลักทั่วไปของอายุความซึ่งใช้บังคับกับมูลหนี้ในคดีแพ่งทั่วไปมาใช้บังคับกับคดีสิ่งแวดล้อมจึงย่อมก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นได้

นอกจากนี้ลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้นกับบุคคลในคดีสิ่งแวดล้อมยังมีลักษณะที่แตกต่างไปจากลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้นในคดีละเมิดทั่ว ๆ ไปอีก เนื่องจากความเสียหายที่เกิดขึ้นในคดีสิ่งแวดล้อม มีทั้งความเสียหายที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ในลักษณะที่เป็นอันตรายอย่างเฉียบพลัน เช่น การเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการสัมผัสสารกัมมันตภาพรังสี และมีทั้งกรณีของความเสียหายที่มีได้ส่งผลกระทบต่อสภาพกายภาพอย่างเฉียบพลัน แต่ความเสียหายในลักษณะนี้ จะค่อย ๆ สะสมอยู่ในร่างกายของผู้เสียหาย โดยที่มิได้ปรากฏอาการแสดงออกมาทางกายภาพแต่อย่างใด ซึ่งผลกระทบต่อในลักษณะนี้ จะสะสมอยู่ในลักษณะที่ค่อยเป็นค่อยไปแบบช้า ๆ จนในที่สุดจึงจะส่งผลกระทบต่อสภาพกายภาพอย่างฉับพลันทันทีตามมา เช่น การเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการสูดดมเอาแร่ใยหินเข้าไปในปอดจนในที่สุดจึงจะเกิดเป็นโรคมะเร็งในปอดขึ้น ซึ่งผู้เสียหายในลักษณะนี้ย่อมจะได้รับการสะสมของสารพิษเข้าไปในตัวอยู่ตลอดเวลาที่ละเล็กทีละน้อย โดยไม่ปรากฏผลกระทบต่อในทางลบออกมาทางกายภาพภายนอกให้ได้ทราบในทันทีที่ได้รับสารพิษนั้น แต่อาการเจ็บป่วยกว่าจะแสดงอาการออกมาต้องอาศัยระยะเวลาในการบ่มเพาะของสารพิษนั้น ๆ ในร่างกาย หรือจะต้องมีปริมาณสะสมของสารพิษนั้นให้ได้ในระดับหนึ่งก่อน โดยอาจต้องใช้ระยะเวลาในการก่อตัวของสารพิษนั้นเป็นเวลานาน และในปริมาณที่มากพอจนภูมิต้านทานในร่างกายทนไม่ไหว จึงจะแสดงปฏิกิริยาต่อร่างกายของผู้เสียหายให้ปรากฏออกมาเป็นอาการเจ็บป่วย ซึ่งระยะเวลาที่จะเริ่มแสดงอาการเจ็บป่วยออกมาในแต่ละบุคคลย่อมไม่พร้อมกัน โดยจะเป็นจุดใดจุดหนึ่งของช่วงระยะเวลาที่ย่อมไม่สามารถที่จะกำหนดล่วงหน้าได้แน่นอนว่าจะเป็นระยะเวลาอันนานเท่าใด และความเสียหายที่แฝงเร้นอยู่ในร่างกายนี้ อาจเพียงจะ

ปรากฏอาการเจ็บป่วยออกมาภายหลังจากที่ได้รับสารพิษนั้นไปแล้ว เป็นเวลากว่า 10-20 ปีก็เป็นได้ เมื่อกฎหมายอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดอายุความฟ้องร้องคดีขึ้นสูงสุดไว้เพียง 10 ปี ดังนั้น สำหรับความเสียหายในลักษณะนี้ เมื่ออาการเจ็บป่วยเพิ่งจะแสดงอาการออกมาภายหลังจากระยะเวลาได้ผ่านพ้นไปกว่า 10 ปีแล้ว กรณีของคดีดังกล่าวจึงย่อมถือได้ว่าขาดอายุความไปแล้ว ฉะนั้นจึงถือเป็นปัญหาอย่างหนึ่งของเรื่องอายุความฟ้องคดี

สำหรับในเรื่องอายุความฟ้องคดีสิ่งแวดล้อมยังมีประเด็นที่เป็นปัญหาอีก กล่าวคือในเรื่องการเริ่มต้นนับระยะเวลาของอายุความที่ตามกฎหมายลักษณะละเมิด อายุความจะเริ่มต้นนับแต่เมื่อผู้เสียหายได้รู้เหตุแห่งการกระทำละเมิดแล้วเป็นต้นไป โดยเมื่อนำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้ในคดีสิ่งแวดล้อมย่อมก่อให้เกิดปัญหาขึ้น เพราะด้วยลักษณะของความเสียหายในคดีสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากกรณีเป็นความเสียหายในลักษณะที่ผลของความเสียหายปรากฏออกมาให้เห็นโดยเด่นชัดในขณะที่เกิดการละเมิด กรณีย่อมจะไม่เป็นปัญหา เพราะผู้เสียหายย่อมสามารถจะรู้ถึงความเสียหายนั้นได้ในทันที แต่หากกรณีเป็นความเสียหายในลักษณะที่สะสมซ่อนเร้นซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาในการปรากฏอาการแล้ว แม้ว่าผู้เสียหายจะได้รู้เหตุแห่งการกระทำละเมิดแล้ว แต่ตัวผู้เสียหายย่อมจะยังไม่ทราบถึงผลของความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ตนนั้น โดยที่อายุความก็ได้เริ่มต้นนับไปแล้วนับแต่เมื่อผู้เสียหายได้รู้ถึงการกระทำละเมิด จึงเห็นได้ว่ากรณีที่อายุความเริ่มต้นนับในลักษณะดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมขึ้นแก่ทางฝ่ายผู้เสียหายได้ เพราะกว่าความเสียหายที่สะสมอยู่ในร่างกายของผู้เสียหายจะปรากฏอาการขึ้นมาให้ผู้เสียหายได้ทราบกรณีย่อมเป็นระยะเวลานานจนล่วงเลยกำหนดอายุความไป เป็นเหตุให้ผู้เสียหายไม่ได้ใช้สิทธิฟ้องคดีเสียภายในกำหนดอายุความ จึงถือเป็นปัญหาอีกประการหนึ่งของเรื่องอายุความฟ้องคดี

นอกจากนี้ ปัญหาอีกประการในเรื่องของอายุความฟ้องคดีสิ่งแวดล้อมยังพบว่า มีปัญหาในส่วนของระยะเวลาขึ้นต้นในการฟ้องร้องคดี โดยอายุความตามกฎหมายลักษณะละเมิดได้กำหนดระยะเวลาขึ้นต้นในการใช้สิทธิเรียกร้องไว้ 1 ปี ซึ่งเมื่อมาพิจารณาในส่วนของคดีสิ่งแวดล้อมแล้ว ย่อมจะเห็นได้ว่าการกำหนดอายุความฟ้องคดีเพียง 1 ปี ยังถือว่าเป็นกำหนดระยะเวลาที่สั้นเกินไป เนื่องจากความเสียหายอันเกิดจากมลพิษในคดีสิ่งแวดล้อม มักจะเป็นเรื่องที่มีความเสียหายแฝงเร้นอยู่มาก และในการนำสืบถึงค่าเสียหายก็มักจะมีรายละเอียดที่ยุ่งยาก สลับซับซ้อนมากกว่าในคดีละเมิดทั่ว ๆ ไป และด้วยลักษณะของความเสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมที่ต้องอาศัยระยะเวลานานในการสืบสวน กว่าที่จะรู้ถึงความเสียหายที่ตนได้รับเป็นผลมาจากมลพิษหรือสารพิษชนิดใด กว่าที่จะรู้ว่ามีบุคคลใดบ้างที่เป็นผู้ต้องรับผิดชอบ อีกทั้งพยานหลักฐานในคดี

ส่วนใหญ่ก็เป็นพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ จึงต้องอาศัยระยะเวลาในการพิสูจน์ทราบถึงสารเคมีต่าง ๆ เหล่านั้นเป็นระยะเวลาที่มากกว่าระยะเวลาในคดีละเมิดทั่วไป เมื่อฝ่ายผู้เสียหายหรือโจทก์มีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นแห่งคดีมาพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงตามที่ตนกล่าวอ้างเพื่อที่จะให้ผู้ก่อมลพิษรับผิดชอบ ดังนั้น กรณีจึงต้องให้ระยะเวลาสำหรับการรวบรวมพยานหลักฐานในชั้นเตรียมคำฟ้องของโจทก์เป็นระยะเวลาที่มากกว่าระยะเวลาในการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีละเมิดทั่วไป ฉะนั้น กำหนดระยะเวลาขั้นต่ำของอายุความฟ้องคดีที่กำหนดไว้เพียง 1 ปี จึงถือว่าสั้นเกินไปและยังไม่อาจที่จะตอบสนองต่อลักษณะของคดีสิ่งแวดล้อมได้

ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ไม่มีบทบัญญัติเรื่องอายุความกำหนดไว้ กรณีจึงต้องนำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาบังคับใช้กับคดีสิ่งแวดล้อม แต่บทบัญญัติที่นำมาบังคับใช้นี้กลับพบว่ายังมีข้อจำกัดในการแก้ไขปัญหาอยู่มาก ฉะนั้น กฎหมายอายุความที่นำมาใช้บังคับกับคดีสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันจึงยังไม่สามารถที่จะตอบสนองต่อลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้นในคดีสิ่งแวดล้อมได้อย่างเต็มที่ เมื่อการละเมิดต่อบุคคลในคดีสิ่งแวดล้อมมีลักษณะพิเศษที่ควรจะให้ความคุ้มครองแก่ผู้เสียหายเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องเพื่อบรรเทาความเสียหายมากกว่าการละเมิดในกรณีทั่วไป การที่นำกฎหมายอายุความในลักษณะละเมิดที่ใช้บังคับอยู่กับคดีละเมิดทั่ว ๆ ไปมาใช้บังคับกับคดีสิ่งแวดล้อมที่มีความสลับซับซ้อนถึงเหตุของการกระทำและผลของความเสียหายที่เกิดขึ้น ย่อมก่อให้เกิดปัญหา จึงนำไปสู่ประเด็นการวิเคราะห์ เพื่อหาทางแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนากลไกของกฎหมายอายุความทางแพ่ง เพื่อให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพของคดีสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียหายมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อันเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยค้นคว้าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

จากสภาพปัญหาทั้งในทางข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย วัตถุประสงค์ของการศึกษาจึงมุ่งเพื่อศึกษาวิเคราะห์เรื่องดังต่อไปนี้

1. แนวคิด หลักทั่วไป และมาตรการทางกฎหมายของเรื่องอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อม
2. ปัญหาและข้อจำกัดของกฎหมายอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อม

3. แนวทางในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนากฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดอายุ ความสามารถในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อม

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะทำการศึกษาดังกล่าวถึงแนวคิด หลักทั่วไป และมาตรการทางกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อม โดยศึกษาถึง สภาพและลักษณะของความรับผิดชอบทางแพ่งที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทั้งจะทำการศึกษาดังกล่าว ของอายุความทางแพ่งจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันเพื่อให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของเรื่องดังกล่าว และจะศึกษาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาของการใช้ การตีความกฎหมายที่เกี่ยวกับอายุความในการ ใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในคดีสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ว่ามีข้อจำกัด หรืออุปสรรคขัดข้อง ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างไร มีความเพียงพอ สอดคล้อง และเหมาะสม สามารถตอบสนองต่อ ลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้นในทางข้อเท็จจริงได้หรือไม่ ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบอายุความในคดีสิ่งแวดล้อมกับอายุความตามกฎหมายต่างประเทศว่ามีแนวทางเลือก ไตบ้าง ที่ควรจะนำมาใช้ส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ให้มีความเหมาะสม สอดคล้อง และสามารถที่จะตอบสนองต่อลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้นกับ บุคคลในคดีสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.4 สมมติฐานของการศึกษา

กฎหมายอายุความในปัจจุบันที่นำมาใช้บังคับกับการเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งใน คดีสิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่บทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น มีลักษณะที่ไม่ สอดคล้องและเหมาะสมกับการเรียกร้องค่าเสียหายในคดีสิ่งแวดล้อม จึงสมควรที่จะให้มีการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาบทบัญญัติอายุความเพื่อให้สามารถนำมาบังคับใช้กับคดีสิ่งแวดล้อมได้อย่าง มีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.5 วิธีการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าวิจัยในเชิงเอกสาร โดยการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ แนวคำพิพากษาของศาล

บทบัญญัติต่าง ๆ ของกฎหมาย รวมถึงเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยเป็นการศึกษาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเป็นอยู่ในปัจจุบัน และจะวิเคราะห์ถึงการใช้อรรถคดีความกฎหมายที่เป็นอยู่ รวมถึงมีบทบัญญัติในเรื่องอายุความตามกฎหมายใดที่สามารถตอบสนองต่อลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้นในคดีสิ่งแวดล้อมได้ นอกจากนี้จะศึกษาถึงแนวคำพิพากษาของศาลไทยที่วินิจฉัยไว้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นตัวอย่างประกอบแนวคิดในเชิงวิเคราะห์ รวมทั้งความเห็นในทางวิชาการของนักนิติศาสตร์ที่เกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องในการศึกษามาประกอบการศึกษา และวิเคราะห์ให้เห็นถึงสภาพของกฎหมายที่เป็นอยู่ว่ามีปัญหาในการใช้และการตีความกฎหมายอย่างไร โดยจะนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาและวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนามาตรฐานอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสม สอดคล้อง และเอื้อประโยชน์ในการดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย อันเป็นแนวทางที่จะคุ้มครองผู้ที่ได้รับความเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อมให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงแนวคิด หลักทั่วไป และมาตรการทางกฎหมายของเรื่องอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อม
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ข้อขัดข้องของกฎหมายอายุความซึ่งใช้ในการเรียกร้องค่าเสียหายทางแพ่งในคดีสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่ามีความไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้อง และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อมอย่างไร
3. สามารถนำหลักการ แนวคิด ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายอายุความเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นในคดีสิ่งแวดล้อมให้เกิดประสิทธิภาพ ถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด และเพื่อขจัดข้อโต้แย้งของปัญหาเกี่ยวกับแนวทางการบังคับใช้กฎหมายอายุความที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน